

Møtebok for Øyer fjellstyre

Møtedato: 26.04.2023

Sak nr: 38/23

Dokument: 23/18 - 7

Arkiv: F- 616

Utvisning av tilleggsjord, feste nr. 616 og 617

Saksdokumenter vedlagt møteinnkallingen:

- Brev datert 12.03.2023 fra Asbjørn Lie
- E-post datert 14.03.2023 fra Odd Arne Kruke
- Brev datert 27.03.2023 fra Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen
- Brev datert 17.04.2023 fra Statskog SF

Bakgrunn:

Saken gjelder utvisning av tilleggsjord (gnr. 155 bnr.1 fnr. 616 og 617) i Øyer statsallmenning.

Øyer fjellstyre slo i fjellstyrevedtak av 22.02.2023, sak 14/23, fast at dyrkingsparseller med feste nr. 616 og 617 ikke har vært brukt ut fra Slettmoen gnr. 20 bnr. 1 på mer enn fem år, og dermed er falt i det fri, jf. fjelloven § 22. Med bakgrunn i habilitetsspørsmål ble saken behandlet på nytt i fjellstyremøte 29.03.2023, sak 26/23, med samme utfall.

Parsellene er lyst ledig for alle med dokumentert behov, jf. § 20 i seterforskriften. Innen søknadsfristen 15. mars har det kommet to søknader på parsellen, fra Asbjørn Lie (gnr. 26 bnr. 1) og Odd Arne Kruke (gnr. 28 bnr. 1). Se vedlegg.

Vurdering:

Jf. seterforskriften § 20 er saken sendt på høring til Statskog og landbrukskontoret.

Statskog er i brev datert 17.04.2023 positiv til at fjellstyret viser ut dyrkingsparseller som ikke lenger er i bruk, til landbrukseiendom som har et behov per i dag. Statskog mener grunnlaget for utvisning bør vurderes ut ifra behov og vurdering fra landbrukskontoret, og har ingen merknad til utvisning av parseller med feste nr. 616 og 617.

Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen har i brev datert 27.03.2023 uttalt seg om relevante landbruksmessige forhold tilknyttet de gardsbrukene som saken omhandler. Det gjelder landbrukseiendommen Lie Søndre g/ bnr. 26/1 tilhørende Asbjørn Lie og Li Nordre Mellem g/ bnr. 28/1 tilhørende Odd Arne Kruke.

Under følger en oppsummering av landbrukskontorets opplysninger for de enkelte brukene.

Li Søndre

Asbjørn Lie driver med melkeproduksjon på storfe og kjøttproduksjon på storfe og sau (egen melkekvote: 88 176 liter, leid melkekvote: 65 057 liter). Ved dyretelling 1. mars 2023 hadde foretaket en besetning på 23 melkekyr og 22 øvrige storfe, samt 63 søyer (lignende tall i 2022). I søknaden beskriver Lie at driftsapparatet har kapasitet til et høyere antall sau, som tidligere har vært oppe i 100 vinterfora dyr (refusert etter tørkesommer i 2018).

Foretaket søkte i 1. oktober 2022 om tilskudd for drift av til sammen 427 daa jordbruksareal, hvorav 185 daa eget areal og 242 daa leid areal. Det vises til vedlegg for mer detaljer.

Lie opplyser i søknaden at foretaket har leid dyrkingsparsellene som nå er lyst ledig (feste nr. 616 og 617) siden før år 2000, og at dette er svært viktig for drifta på gården, særlig med tanke på behov for spredeareal. Det oppgis at det høstes ca. 80 rundballer på disse arealene, men at det foretaket likevel må kjøpe i gjennomsnitt 150 rundballer per år for å dekke grovforbeholdet til besetningen.

Lie har for øvrig i e-post 11.04.2023 meddelt at foretaket har leid 70 daa av Neremo g/bnr. 18/1 siden 1990 uten avtale, men nå er usikker på hvor lenge han får bruke disse.

Foretaket mottar tilskudd for av storfe og sau på både innmarksbeite og utmarksbeite, og melkeproduksjon på seter i mer enn 6 uker.

Lie Nordre Mellem

Odd Arne Kruke driver med melkeproduksjon og kjøttproduksjon på storfe (melkekvote: 77 619 liter). Ved dyretelling 1. mars 2023 hadde foretaket en besetning på 13 melkekyr og 17 øvrige storfe (lignende tall i 2022). I søknaden beskriver Kruke at han vanligvis har foret fram oksekalvene, men etter å ha mistet tilgang på jord har måttet selge disse som foringsdyr.

Foretaket søkte i 1. oktober 2022 om tilskudd for drift av til sammen 250 daa jordbruksareal, hvorav 152 daa eget areal og 98 daa leid areal. Det vises til vedlegg for mer detaljer.

Kruke viser i søknaden til at han som følge av å miste tilgang på dyrkingsparsell med feste nr. 621 f.o.m. 2021, har måttet øke kraftforforbruket med 15 tonn i 2022 og i tillegg kjøpe 87 rundballer. Videre at han tidligere etter muntlig avtale med daværende bruker benyttet dyrkingsparsell med feste 620, tilhørende Riseng. Denne har han ikke lenger tilgang til og søker også om utvisning av denne (egen sak).

Foretaket mottar tilskudd for å holde melkeku og øvrige storfe på innmarksbeite i minimum 12 uker. Landbrukskontoret har ingen opplysninger om at Kruke bruker utmarksbeite. Det drives ikke melkeproduksjon på setra per i dag.

Landbrukskontoret har i sin uttale gjort vurderinger av jordbruksareal opp imot produksjon, for å si noe om behovet for arealer til de to søkerne. Det vises til at begge i utgangspunktet synes å ha rikelig med areal, men det poengteres at begge har en stor andel av sine arealer i fjellet, som gir mindre avling enn lavereliggende områder.

Med omregning til «lavlandsareal» og beregnet forbehold for de to foretakene, har landbrukskontoret estimert et manglende areal:

Asbjørn Lie:	ca. 85 daa
Odd Arne Kruke:	ca. 50 daa.

Det vises til vedlegg for detaljer om beregningene.

Landbrukskontoret mener beregningene stemmer ganske bra med det som søkerne oppgir å ha

kjøpt inn av rundballer. Det presiseres at beregningen er basert på omtrentlige tall, og at faktiske forhold kan avvike fra denne. Kommunen mener likevel at beregningen kan benyttes for sammenligning av de to brukerne, da det er satt like forutsetninger for begge brukene.

Som oppsummering konkluderer kommunen med at begge søkerne har underskudd på grovforareal, men at det er Asbjørn Lie som har størst underskudd. Det presiseres at det er noe usikkerhet knyttet til bruk av utmarksbeite, slik at dette er utelatt fra beregningene. Det vises imidlertid til at Odd Arne Kruke også har mulighet til å redusere sitt behov for grovforareal ved å benytte utmarksbeite. Kommunen mener de er viktig å vektlegge forutsigbarhet i behandlingen av slike saker.

Det synes klart at Asbjørn Lie har størst behov for arealene som er utlyst. I og med at disse allerede er med i beregningene til kommunen, ville behovet bli enda større om han skulle miste disse. Lie har vist et behov over lang tid, og det synes naturlig og forutsigbart om foretaket for fortsette bruken. Kruke har også et klart behov for mer areal, men det vurderes som han stiller sterkere i sin søknad om annen utlyst parsell.

Forslag til vedtak:

1. Fjellstyret viser ut parseller med feste nr. 616 og 617 til Lie Søndre g/bnr. 26/1. Begrunnelsen er vurderinger gjort av landbrukskontoret, og gjennom mangeårig leie er det godtgjort et behov for arealene i egen jordbruksdrift.
2. Hjemmelen for vedtaket er seterforskriftens § 20.
3. Ny bruker bør bli enig med tidligere bruker om en godtgjørelse for gjerdene. Hvis ikke kan fjellstyret pålegge tidligere bruker å fjerne gjerdene.
4. Fjellstyrekontoret får i oppdrag å skrive utvisningsforretning.

Dette vedtaket kan påklages av alle med rettslig klageinteresse. Klagen må fremmes skriftlig, den må være begrunnet og angi hvilke endringer som ønskes i vedtaket. Frist for å klage er innen 3 uker fra kunngjøring av vedtaket.

Behandling i fjellstyret:

Anne Braastad Lie ba om å få vurdert sin habilitet, da hennes ektemann leier de to dyrkingsparsellene med feste nr. 616 og 617. Lie forlot møtet. Svein Løken overtok ledelsen av møtet, og med henvisning til forvaltningsloven § 6 foreslo han å erklære Lie for inhabil. Et enstemmig fjellstyre erklærte Lie som inhabil. Vara Steinar Grimrud tiltrådte i behandlingen av saken.

Arne Finn Brekke foreslo å utsette sak 38/23 og 39/23 til fjellstyrets møte i august. Begrunnelsen var at fjellstyret samtidig bør se på statusen for flere andre parseller i området, som kan være aktuelle for ny utvisning.

Steinar Grimrud ba om gruppemøte, som resulterte i at representantene for gruppa stilte seg bak forslaget om utsettelse. De foreslo imidlertid at sak 38 og 39 burde behandles hver for seg, noe det var enighet om i fjellstyret.

Vedtak, enstemmig:

1. Fjellstyret utsetter saken om utvisning av dyrkingsparseller med feste nr. 616 og 617 til fjellstyrets møte i august. Begrunnelsen er at fjellstyret vil se dette i sammenheng med flere andre parseller som kan være aktuelle for ny utvisning.
2. Bruker som sist har benyttet parsellene med feste nr. 616 og 617 kan fortsette med det sommeren 2023.
3. Hjemmelen for vedtaket er seterforskriftens § 20.

Dette vedtaket kan påklages av alle med rettslig klageinteresse. Klagen må fremmes skriftlig, den må være begrunnet og angi hvilke endringer som ønskes i vedtaket. Frist for å klage er innen 3 uker fra kunngjøring av vedtaket.

Utskrift av møteboka er sendt til:

Asbjørn Lie
Odd Arne Kruke
Statskog SF
Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen